

Európai kábítószer-jelentés. Tendenciák és fejlemények 2022
Kábítószer és Kábítószer-függőség Európai Megfigyelőközpontja –
European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (EMCDDA)
Lisszabon, 2022. június (60 p.)

Kulcsszavak: népegészségügy, szenvedélybetegségek, kábítószer, European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (EMCDDA), Európai Unió

Forrás Internet-helye (a teljes jelentés magyar nyelven is a Kábítószer és Kábítószer-függőség Európai Megfigyelőközpontja honlapján):

https://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/14644/2022.2419_HU_02_wm.pdf

KÁBÍTÓSZER-KÍNÁLAT, -ELŐÁLLÍTÁS ÉS -PREKURZOROK |

A szintetikus kábítószerek előállítása folyamatosan növekszik Európában

Dél-Amerika, Nyugat-Ázsia és Észak-Afrika az Európába érkező tiltott kábítószerek fontos forrásterületei, Kína és India pedig az új pszichoaktív szerek forrásországai. A jelentések szerint a kábítószer-prekursorok és a kapcsolódó vegyi anyagok is gyakran Kínából érkeznek. A tiltott kábítószerek európai piacán a közelmúltban bekövetkezett változások közé tartozik a kábítószerelőállítási és -kereskedelmi módszerek innovációja, az új kereskedelmi útvonalak létrehozása, valamint az európai és nem európai szervezett bűnözői hálózatok közötti partnerségek. Európa a kannabisz és a szintetikus kábítószerek előállítási területe is; a kannabisztermelés célja általában az európai fogyasztás, míg szintetikus kábítószerek nem uniós piacokra is készülnek. 2020-ban több mint 350 laboratóriumot derítettek fel és szüntettek meg, a diverzifikáció pedig egyre nyilvánvalóbbá válik az alkalmazott termelési folyamatokban, és több közepes és nagyméretű termelő létesítményt is felderítettek. 2020-ban több kokainlaboratóriumot is felszámoltak, mint 2019-ben, beleértve néhány nagyméretű telephelyet is. Emellett 2020-ban egyre több katinongyártó üzemet szüntettek meg, és a katinongyártáshoz használt több vegyi prekuzort foglaltak le. Az illegális kábítószer-előállítás továbbra is sokrétű bűnüldözési, szabályozási és környezeti kihívást jelent, amely összetett egészségügyi és társadalmi következményekkel jár.

A KÁBÍTÓSZER-KÍNÁLAT FŐ TENDENCIÁI 2020-ban

Európában nagyjából 1 millió lefoglalást jelentettek, ezen belül a leggyakrabban kannabisztermékeket foglaltak le. A hasislefoglalások (-72%), kokainlefoglalások (-

7%), amfetaminlefoglalások (-7%) és heroinlefoglalások (-52%) száma egyaránt alacsonyabb volt 2020-ban, mint 2010-ben. 2010 és 2020 között az MDMA (+129%) és a metamfetamin (+107%) esetében fordult elő a legnagyobb növekedés (százalékban kifejezve), míg a növényi kannabisz lefoglalásainak száma mérsékelten nőtt (+19%). Az indexált tendenciák szerint a hasison és a heroinon kívül az Európai Unióban 2010 és 2020 között – különösen az elmúlt 5 évben – nőtt a lefoglalt kábítószer mennyisége.

2010 és 2020 között a lefoglalt mennyiségek százalékos arányában kifejezett legnagyobb növekedése a metamfetamin (+477%), az amfetamin (+391%), a növényi kannabisz (+278%), a kokain (+266%) és az MDMA (+200%) esetében következett be. Európa ezen drogok vonatkozásában jelentős fogyasztói piaccal rendelkezik, azonban valószínű, hogy a lefoglalt mennyiségek emelkedése legalább részben Európa nagyobb szerepét tükrözi ezen kábítószer előállításában, exportálásában vagy szállításában.

2010 és 2020 között a legkisebb növekedés a hasis esetében (+16%) történt, míg a heroin lefoglalása (-2%) az időszak során csökkent.

A kábítószer-lefoglalások tendenciáinak értelmezését megnehezíti az a tény, hogy azokat befolyásolják a rendfenntartási és bűnüldözési stratégiák és prioritások, a csempészcsoportoknak a felderítés elkerülésével kapcsolatosan elért sikerei vagy sikertelensége, valamint a rendelkezésre állásban és a felhasználásban bekövetkezett egyéb mögöttes változások.

AZ EU LEGFONTOSABB TERMELÉSI ÉS PREKURZOR-ADATAI 2020-RA VONATKOZÓAN

Kannabisz: Az uniós tagállamokban 2020-ban 2,8 millió lefoglalt kannabisznövényt jelentettek be (2019-ben 2,8 millió).

HEROIN: Az Európai Unióban négy heroingyártó üzemet számoltak fel (2 Belgiumban és 2 Csehországban). 4 uniós tagállam (Belgium, Észtország, Hollandia, Ausztria) négy olyan esetről számolt be, amelyek során összesen 920 liter (2019-ben 26.000 liter) heroinprekursor ecetsavanhidridet foglaltak le.

Kokain: Spanyolország 3, Hollandia pedig 20 kokainlaboratórium felszámolásáról számolt be (valamennyi másodlagos kitermelési laboratórium, amelyek közül néhány nagy méretű), ami növekedést jelent a 2019-ben azonosított 15 telephelyhez képest. Belgium arról számolt be, hogy a 2 megszüntetett heroingyártó telephelyen is sor került kokainfeldolgozásra.

Amfetamin és metamfetamin 2020-ban 78 amfetamin-laboratórium megszüntetéséről számoltak be Belgium (13), Németország (12), Hollandia (44), Lengyelország (4) és Svédország (5) esetében (2019-ben 38). Emellett 2020-ban 5.500 liter BMK-t (2019-ben 14.500 litert) és 31 tonna MAPA-t (2019-ben 31 tonna) – az amfetamin és a metamfetamin prekursor vegyi anyagát – foglaltak le az Európai Unióban.

Kilenc uniós tagállam arról számolt be, hogy 213 metamfetamin-laboratóriumot, köztük több közepes és nagy méretű létesítményt számoltak fel Belgiumban (3) és Hollandiában (32). Csehországban 160, főként kis- és közepes méretű metamfetamin-laboratóriumot fedtek fel 2020-ban (2019-ben 234 laboratóriumot). 2020-ban 12 uniós tagállam számolt be efedrin- és pszeudoefedrinlefogalásokról, 234 kilogramm mennyiségben (mind por, mind tablettá formájában) (2019-ben 10 uniós tagállam 640 kilogrammról számolt be).

MDMA: Hollandia arról számolt be, hogy 24 MDMA-laboratóriumot számolt fel (2019-ben 28 laboratóriumot), Belgium 3-at, Németország és Lengyelország pedig egyet-egyet. Az MDMA-prekursorok lefoglalása a 2019. évi 7 tonnához képest 2020-ban 2 tonnára csökkent.

Katinonok: 2020-ban 15 szintetikus katinongyártó üzem (2019-ben 5) szüntettek meg Hollandiában (2) és Lengyelországban (13), beleértve néhány nagyméretű telephelyet is. A szintetikus katinonprekursorok lefoglalása a 2019. évi 438 kg-ról 2020-ban 860 kilogrammra nőtt, és majdnem minden ilyen esetre Németországban (450 kg) és Hollandiában (405 kg) került sor.

Szintetikus opioidok: Észtországban 2020-ban több mint 33 kilogrammot foglaltak le az N-fenetil4-piperidon (NPP) nevű fentanil prekursorból 2 különböző esetben (2019-ben 33).

Egyéb kábítószeresek: Belgium (1) és Hollandia (1) ketaminlaboratóriumok felszámolásáról számolt be, a holland telephely pedig a GBL-t nagy mennyiségben GHB-vé alakította át. Két N,N-dimetil-triptamin (DMT) gyártó üzem számoltak fel Hollandiában és egyet Belgiumban.

Lerakóhelyek: 2020-ban Belgium és Hollandia arról számolt be, hogy 181 kábítószer-termelési hulladék és berendezés lerakóhelyét derítették fel (2019-ben 204).

[Lásd még: *Európai kábítószerjelentés, 2012. 10. sz.; 2015. 14. sz., 2018. 15. sz.; 2019. 12. sz.*]